

Załącznik do Uchwały Nr 199/2025
Komitetu Monitorującego program regionalny
Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
z dnia 11.09.2025 r.

Kryteria wyboru projektów dla Priorytetu 02 Środowisko, Działania 02.07 Adaptacja do zmian klimatu (Schemat A) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021 – 2027

- **Typ 1:** Poprawa środowiska miejskiego poprzez zwiększenie skali zielonej i błękitnej infrastruktury (np. zbiorniki infiltracyjno-retencyjne, parki miejskie, ogrody deszczowe, powierzchnie przepuszczalne, rekultywacja cieków wodnych, powierzchniowe i podziemne zbiorniki szczelne, zielone dachy i ściany, ogrody wertykalne, parki linearne, kieszonkowe, zielone torowiska, zielone przystanki komunikacji miejskiej), w tym z wykorzystaniem inteligentnych systemów zarządzania wodami opadowymi i likwidacją miejskich wysp ciepła.
- **Typ 2:** Przedsięwzięcia w obszarze małej retencji mające na celu ochronę i utrzymanie zasobów wody oraz wsparcie na rzecz bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałania skutkom suszy poprzez rozwijanie naturalnej retencji (przywracanie bądź utrzymanie naturalnych ekosystemów), zabiegi agrotechniczne, fitomelioracyjne oraz zalesienia dla zwiększenia retencji gruntowej). Dopuszcza się także rozwój infrastruktury, w tym budowę lub przebudowę urządzeń służących retencionowaniu wód (jazów, zastawek, zbiorników i stopni wodnych itp.) przy zachowaniu drożności budowli dla przemieszczania się fauny wodnej. Dofinansowane będą tylko projekty podmiotów innych niż podlegających/nadzorowanych przez administrację centralną.

KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW			
LP.	NAZWA KRYTERIUM	DEFINICJA KRYTERIUM	OPIS ZNACZENIA
1.	Możliwość uzyskania dofinansowania przez projekt	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będzie czy projekt wpisuje się w założenia określone w FEWiM 2021-2027, SZOP i regulaminie wyboru projektów, a przyjęte założenia projektu kwalifikują go do wsparcia tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy uzasadnienie, opis, cel oraz zakres rzeczowy projektu określone we wniosku o dofinansowanie i załącznikach są 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie)</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p>

		<p>zgodne z celami danego działania określonymi w FEWiM 2021-2027/SZOP/regulaminie wyboru projektów?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy projekt mieści się w katalogu możliwych do realizacji typów projektów w danym działaniu, wskazanych w FEWiM 2021-2027/SZOP/regulaminie wyboru projektów? – Czy minimalna i maksymalna wartość projektu nie przekracza minimalnej i maksymalnej wartości projektu obowiązującej dla danego działania/typu projektu określonej w SZOP/regulaminie wyboru projektów?* – Czy minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu nie przekracza minimalnej i maksymalnej wartości wydatków kwalifikowalnych projektu obowiązującej dla danego działania/typu projektu określonej w SZOP/regulaminie wyboru projektów?* – Czy maksymalny poziom dofinansowania wydatków kwalifikowalnych projektu nie przekracza maksymalnego poziomu dofinansowania obowiązującego dla danego działania /typu projektu określonego w SZOP/regulaminie wyboru projektów?* – Czy projekt jest zgodny z warunkami wsparcia/ograniczeniami i limitami określonymi w FEWiM 2021-2027/SZOP/regulaminie wyboru projektów? – Czy wartość dofinansowania nie jest wyższa, niż kwota alokacji określona w regulaminie wyboru projektów? – Czy forma prawna Wnioskodawcy jest zgodna z typem Beneficjenta wskazanym w SZOP/ regulaminie wyboru projektów? – Czy obszar realizacji projektu jest zgodny z obszarem wskazanym w regulaminie wyboru projektów? – Czy projekt nie został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie w ramach FEWiM 2021-2027, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez 	<p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p> <p>*wartość/poziom badane na moment dokonania oceny</p>
--	--	---	---

		Wnioskodawcę dokonane (z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej), tj. czy data zakończenia realizacji projektu nie jest wcześniejsza, niż data złożenia wniosku o dofinansowanie?	
2.	Pomoc publiczna	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będzie występowanie w projekcie pomocy publicznej na gruncie obowiązujących przepisów, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy prawidłowo określono występowanie/brak występowania pomocy publicznej w projekcie, na podstawie testu pomocy publicznej, badając następujące przesłanki: <ul style="list-style-type: none"> • pomoc jest przyznawana przez Państwo lub pochodzi ze środków państwowych, • pomoc udzielana jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku, • pomoc ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów), • pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE. <p>Pomoc publiczna wystąpi o ile jednocześnie spełnione są wszystkie powyższe przesłanki.</p> <p>W przypadku, gdy którakolwiek z powyższych przesłanek nie jest spełniona, nie wystąpi w projekcie pomoc publiczna.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie)</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
3.	Zgodność z zasadami pomocy publicznej i pomocy de minimis	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników oraz danych zamieszczonych w bazach elektronicznych SHRIMP, SUDOP oraz narzędzi informatycznych (np. SKANER).</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowana będzie zgodność zapisów we wniosku o dofinansowanie i załącznikach z zasadami pomocy publicznej/ pomocy de minimis w odniesieniu</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/Nie dotyczy - w projektach, w których nie występuje pomoc publiczna/de minimis).</p>

		<p>do wnioskodawcy, form wsparcia, wydatków, jak również oceniana będzie możliwość udzielenia w ramach projektu pomocy publicznej/pomocy de minimis, przy uwzględnieniu reguł ogólnych jej przyznawania oraz warunków jej dopuszczalności w danym typie projektu. Weryfikacji podlegać będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy prawidłowo określono status przedsiębiorstwa? – Czy przedstawione dane odnośnie powiązań między przedsiębiorstwami potwierdzają wskazany przez Wnioskodawcę status przedsiębiorstwa będącego MŚP? – Czy w przypadku projektu objętego pomocą publiczną, spełniony został „efekt zachęty”, tj. czy realizacja projektu nie rozpoczęła się przed dniem lub w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie (jeżeli dotyczy)? – Czy zapisy we wniosku o dofinansowanie i załącznikach są zgodne z zasadami pomocy publicznej/pomocy de minimis w odniesieniu do Wnioskodawcy, form wsparcia, wydatków i grup docelowych? – Czy wysokość dofinansowania, o które ubiega się Wnioskodawca, nie przekracza limitu pomocy de minimis oraz pomocy publicznej? – Czy w przypadku przedsiębiorstw powiązanych wielkość dofinansowania nie przekracza kumulacji pomocy de minimis uzyskanej przez aplikujące przedsiębiorstwo oraz przez przedsiębiorstwa powiązane? 	<p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
--	--	--	--

4.	Wykonalność techniczna	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników oraz dostępnych rejestrów publicznych.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowana będzie techniczna możliwość realizacji projektu przez Wnioskodawcę, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy Wnioskodawca potwierdził prawo do dysponowania nieruchomością na cele określone w projekcie (w okresie jego realizacji oraz trwałości projektu)? – Czy Wnioskodawca posiada niezbędne prawa, pozwolenia lub możliwość uzyskania tych praw, pozwoleń została odpowiednio opisana? – Czy planowane do zastosowania rozwiązania techniczne/technologiczne są adekwatne i funkcjonalne ze względu na zakres projektu? – Czy Wnioskodawca zidentyfikował i ilościowo określił bieżące i przyszłe zapotrzebowanie na realizację projektu? – Czy planowane do zastosowania rozwiązania techniczne/technologiczne uwzględniają realizację potrzeb zidentyfikowanych grup interesariuszy? – Czy zadania przewidziane do realizacji zaplanowano racjonalnie i wykonalnie? – Czy planowane przedsięwzięcie zrealizuje wszystkie cele projektu? – Czy zidentyfikowane czynniki ryzyka – opóźnienia lub utrudnienia realizacji rozwiązań zastosowanych w ramach planowanego do realizacji przedsięwzięcia – są nieistotne lub prawdopodobieństwo ich negatywnego wpływu na projekt zostało zminimalizowane? 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
----	------------------------	--	---

5.	Wykonalność finansowo-ekonomiczna	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowana będzie finansowa rentowność inwestycji i kapitału krajowego na podstawie analizy wniosku i studium wykonalności/biznes planu wraz z arkuszem analizy finansowej. W ramach tego kryterium analizowane będą głównie aspekty finansowo-ekonomiczne projektu, przyjęte założenia analiz finansowych, trwałość finansowa projektu, źródła finansowania wkładu własnego, finansowe utrzymanie projektu, analiza ekonomiczna, tj.:</p> <p>A) Dotyczy wszystkich projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy w analizie finansowej wykorzystano podejście rachunku wartości pieniądza w czasie (metoda DCF), tj. uwzględniono jedynie przepływ środków pieniężnych, a wszystkie przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane w celu określenia ich wartości bieżącej? – Czy analiza finansowa przeprowadzona jest z punktu widzenia każdego podmiotu zaangażowanego w realizację projektu (analiza skonsolidowana), w przypadku projektów realizowanych w systemie kilku podmiotów, w których występuje wiele podmiotów (system wielu podmiotów) lub obok Wnioskodawcy występuje operator (system Wnioskodawca – operator, przy czym operator to podmiot odpowiedzialny za eksploatację majątku powstałego lub zmodernizowanego w wyniku zrealizowanych przez Wnioskodawcę umów związanych z przeprowadzaniem projektem inwestycyjnym)? – Czy w analizie finansowej zastosowano odpowiedni rodzaj cen (netto/brutto), tj. ceny netto w przypadku, gdy podatek VAT 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
----	-----------------------------------	---	---

		<p>jest niekwalifikowalny lub ceny brutto, gdy VAT jest kwalifikowalny?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy w analizie finansowej przyjęto odpowiedni finansowy wskaźnik waloryzacji (finansową stopę dyskontową), tj. 4% do analizy prowadzonej w cenach stałych lub 9% do analizy prowadzonej w cenach bieżących? – Czy prawidłowo ustalono rok bazowy, tj. pierwszy rok okresu odniesienia oraz zastosowano właściwy okres odniesienia zgodny z wytycznymi Instytucji Zarządzającej? – Czy wybrano właściwą metodę analizy finansowej (standardowy lub różnicowy model finansowy)? – Czy odpowiednio przeprowadzono kalkulację kosztów operacyjnych? Czy założenia prognozy kosztów, w tym amortyzacji są wiarygodne, realistyczne i mają uzasadnienie w opisie założeń projektu tzn. czy wielkość kosztów przyjęto na podstawie danych historycznych lub innych źródeł? – Czy wskaźnik efektywności finansowej FNPV/C ma wartość ujemną, a FRR/C – niższą od stopy dyskontowej użytej w analizie finansowej, zgodnie ze specyfiką projektu (odstępstwo od tej zasady może wynikać, np. ze znacznego poziomu ryzyka związanego z wysokim poziomem innowacyjności, jak również faktu objęcia projektu pomocą publiczną)? – Czy zapewniona jest stabilność finansowa projektu, tj. saldo niezdyskontowanych skumulowanych przepływów pieniężnych generowanych przez projekt, z uwzględnieniem dofinansowania projektu z funduszy UE, jest większe bądź równe zero we wszystkich latach objętych analizą? – Czy wskazano źródła finansowania własnego oraz czy są one wystarczające do sfinansowania kosztów projektu podczas jego realizacji, a następnie eksploatacji w odniesieniu do operacji 	
--	--	---	--

		<p>obejmujących inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne? Jeżeli nie, czy podano źródła pokrycia deficytu?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy przeprowadzono odpowiednią analizę ryzyka, tj. wskazano listę ryzyk, na które narażony jest projekt i przypisano poszczególnym ryzykom jednej z pięciu kategorii prawdopodobieństwa wystąpienia (bardzo duże, duże, średnie, małe, bardzo małe) oraz wskazano skutek wystąpienia i mechanizm zapobiegania? <p>B) Dotyczy projektów o wartości nakładów inwestycyjnych równych 50 mln PLN i powyżej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy kalkulację przychodów oparto na poprawnej, zrozumiałej, rzetelnej i wiarygodnej kalkulacji cen za oferowane w wyniku realizacji projektu produkty lub usługi? – Czy w kalkulacji przychodów wzięto pod uwagę: 1) zasadę „zanieczyszczający płaci”; 2) zasadę pełnego zwrotu kosztów; 3) kryterium dostępności cenowej (ang. affordability)? – Czy zapewniona jest trwałość finansowa wnioskodawcy/operatora z projektem, tj. Wnioskodawca/operator z projektem ma dodatnie roczne saldo skumulowanych przepływów pieniężnych na koniec każdego roku, we wszystkich latach objętych analizą? – Czy przyjęto prawidłowe założenia do analizy ekonomicznej, tj. społeczna stopa dyskontowa wynosi 3%? – Czy projekt wykazuje korzyści z punktu widzenia całej społeczności, tj. wskaźnik ENPV jest większy od zera, wskaźnik ERR przewyższa przyjętą stopę dyskontową, a relacja zdyskontowanych korzyści do zdyskontowanych kosztów (B/C) jest wyższa od jedności? – Czy przeprowadzono odpowiednią ocenę wrażliwości, tj. wykazano, jak zmiany w wartościach zmiennych krytycznych projektu (prognozy makroekonomiczne, nakłady inwestycyjne, 	
--	--	---	--

		<p>prognoza popytu, ceny oferowanych usług, ceny jednostkowe głównych kategorii kosztów operacyjnych) wpłyną na wartość wskaźników efektywności finansowej i ekonomicznej projektu oraz trwałość finansową?</p> <p>C) Dotyczy projektów o wartości nakładów inwestycyjnych poniżej 50 mln PLN realizowanych przez Wnioskodawców będących przedsiębiorstwami/podmiotami prowadzącymi działalność gospodarczą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy kalkulację przychodów oparto na poprawnej, zrozumiałej, rzetelnej i wiarygodnej kalkulacji cen za oferowane w wyniku realizacji projektu produkty lub usługi? – Czy w kalkulacji przychodów wzięto pod uwagę: 1) zasadę „zanieczyszczający płaci”; 2) zasadę pełnego zwrotu kosztów; 3) kryterium dostępności cenowej (ang. affordability)? – Czy przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu pkt. 24 Wytocznych Komisji Europejskiej dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz. Urz. UE C 2014/C 249/01)? 	
6.	Trwałość projektu	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium badana będzie zdolność organizacyjna i finansowa Wnioskodawcy do utrzymania trwałości projektu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy Wnioskodawca posiada zdolność organizacyjną do utrzymania produktów i rezultatów projektu przez co najmniej 5 lat (w przypadku MŚP przez okres 3 lat) od płatności końcowej na rzecz beneficjenta? – Czy Wnioskodawca posiada zdolność finansową do utrzymania produktów i rezultatów projektu przez co 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/Nie dotyczy-w przypadku projektów nie objętych trwałością).</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p>

		najmniej 5 lat (w przypadku MŚP przez okres 3 lat) od płatności końcowej na rzecz beneficjenta?	Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.
7.	Wskaźniki realizacji projektu	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowana będzie poprawność wyboru wskaźników produktu i rezultatu, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy projekt zakłada realizację wszystkich adekwatnych wskaźników dla wybranego typu przedsięwzięcia? – Czy właściwie określono sposób pomiaru wskaźnika? – Czy wybrane wskaźniki (wartość bazowa i docelowa) są: <ul style="list-style-type: none"> • trafne (dostosowane do charakteru projektu oraz oczekiwanych efektów), • mierzalne (wyrażone w wartościach liczbowych, procentowych lub binarnie), • wiarygodne (niezależne, reprezentatywne i możliwe do łatwej weryfikacji), • dostępne (łatwe do uzyskania i możliwe do osiągnięcia)? 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
8.	Projekt partnerski	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będzie spełnienie wymogów w zakresie utworzenia partnerstwa (w tym zgodność z art. 39 ustawy wdrożeniowej), tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy porozumienie/umowa o partnerstwie określają: <ul style="list-style-type: none"> • przedmiot porozumienia albo umowy, • prawa i obowiązki stron, • zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań, • partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu, • sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/Nie dotyczy).</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>

		<p>umożliwiający określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy? – Czy wyboru partnerów dokonano zgodnie z art. 39 ust. 2 i ust. 3 ustawy wdrożeniowej? – Czy wybór partnerów został dokonany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu partnerskiego? – Czy Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim jest podmiot o potencjale ekonomicznym zapewniającym prawidłową realizację projektu partnerskiego? <p>Partner wiodący musi wykazać przychód za wybrany jeden rok z trzech ostatnich zamkniętych i zatwierdzonych lat obrotowych. Przychód uznaje się za wystarczający do prawidłowej realizacji projektu partnerskiego jeżeli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W projektach trwających powyżej 12 miesięcy: $\text{przychód} \geq 50\% \left(\frac{\text{wydatki ogółem w projekcie}}{\text{liczba miesięcy realizacji projektu}} \times 12 \right)$ • W projektach trwających 12 miesięcy i krócej: przychód $\geq$ 50% wydatków ogółem w projekcie. Przez miesiąc należy rozumieć miesiąc kalendarzowy. Nowe podmioty, które nie zamknęły jeszcze roku obrotowego, nie mogą być partnerem wiodącym w projekcie. W przypadku podmiotów nieprowadzących działalności gospodarczej jako przychód można również uznać wartość otrzymanego dofinansowania na realizację projektów. – Czy Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim jest podmiot inicjujący projekt partnerski? – Czy każdy z partnerów, oprócz wniesienia do projektu zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych, realizuje także zadania w ramach projektu? 	
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> – Czy umowa partnerstwa wyklucza oferowanie towarów, świadczenie usług lub wykonywanie robót budowlanych pomiędzy partnerami? – Czy każdy z partnerów w ramach projektu partnerskiego jest zgodny z typem Beneficjenta wskazanym w SZOP/regulaminie wyboru projektów? 	
9.	Niepodleganie wykluczeniu z możliwości ubiegania się o dofinansowanie ze środków UE na podstawie odrębnych przepisów	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie danych zawartych w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych ze środków europejskich, prowadzonym przez Ministra Finansów, – liście podmiotów, sporządzonej na podstawie art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego, – liście stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy, – liście stanowiącej załącznik do Rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających. <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Czy Wnioskodawca oraz partnerzy (o ile dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania, o którym mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych? 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p> <p>Wnioskodawca nie ma możliwości poprawy projektu w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>

		<p>– Czy Wnioskodawca, partnerzy (jeżeli dotyczy) i podmioty z nimi powiązane nie figurują na liście podmiotów sporządzonej na podstawie art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego lub figurujących na listach stanowiących załączniki do Rozporządzenia Rady (WE) nr 765/2006 z dnia 18 maja 2006 r. dotyczącego środków ograniczających w związku z sytuacją na Białorusi i udziałem Białorusi w agresji Rosji wobec Ukrainy oraz Rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających?</p>	
10.	Projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r., w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy.	<p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będzie czy projekt jest zgodny z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r., w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy?</p> <p>Zgodność projektu z ramami prawnymi, na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami ww. dokumentów lub stwierdzenie w treści wniosku, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryterium.</p>
11.	Projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy.	<p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będzie czy projekt jest zgodny z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji, zakresu projektu i wnioskodawcy?</p> <p>Zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych, na etapie oceny wniosku należy rozumieć jako brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a wymogami tego dokumentu lub stwierdzenie, że te wymagania są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryterium.</p>

12.	Projekt będzie miał pozytywny wpływ na realizację zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Weryfikowane będzie, czy Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie miał pozytywny wpływ na realizację zasady horyzontalnej UE: promowanie równości szans i niedyskryminacji w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz będzie realizowany z zachowaniem standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027, o których mowa w Załączniku nr 2 do <i>Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027?</i></p> <p>Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, umożliwia wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia na jednakowych zasadach, bez względu na cechy takie jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, które nie mogą być podstawą jakiegokolwiek różnicowania, wykluczania lub ograniczania.</p> <p>Przez pozytywny wpływ należy rozumieć zapewnienie dostępności infrastruktury, środków transportu, produktów, usług, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz wszelkich produktów projektów (w tym także usług) które nie zostały uznane za neutralne, dla wszystkich ich użytkowników/użytkowniczek – zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021–2027.</p> <p>W przypadku gdy produkty (usługi) projektu nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek (np. tracje kolejowe, instalacje elektryczne, linie przesyłowe, automatyczne linie produkcyjne, zbiorniki retencyjne, nowe lub usprawnione procesy</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryterium</p>
-----	--	---	---

		<p>technologiczne, niektóre wydatki z pomocy technicznej), dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. W przypadku uznania, że dany produkt (lub usługa) jest neutralny, projekt zawierający ten produkt (lub usługę) może być uznany za zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji. Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie.</p> <p>Neutralność określonego produktu powinna być wyczerpująco wykazana przez Wnioskodawcę.</p>	
13.	Projekt będzie zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Weryfikowane będzie, czy Wnioskodawca wykazał, że projekt będzie miał pozytywny lub neutralny wpływ na zasadę horyzontalną UE: promowanie równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji, zgodnie z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. oraz zgodność z <i>Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027?</i></p> <p>Neutralność projektu jest dopuszczalna tylko w sytuacji, kiedy w ramach projektu wnioskodawca wskaże szczegółowe uzasadnienie, dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań wpływających na spełnienie ww. zasady.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryterium</p>
14.	Przestrzeganie przepisów antydyskryminacyjnych	<p>Ocenie podlega czy projekt jest zgodny z klauzulą antydyskryminacyjną, tj.: Wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami,</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/Nie dotyczy).</p>

		<p>o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia nr 2021/1060 wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone. Weryfikacja spełnienia kryterium będzie odbywała się poprzez sprawdzenie, dostępnych danych np. strona internetowa Rzecznika Praw Obywatelskich?</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione jeśli JST (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny) nie widnieje w dostępnych danych na dzień zakończenia naboru.</p>	<p>Wnioskodawca nie ma możliwości poprawy projektu w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
15.	<p>Projekt jest zgodny z wymaganiami prawa dotyczącego ochrony środowiska</p>	<p>Projekt został przygotowany (albo jest przygotowywany) zgodnie z prawem dotyczącym ochrony środowiska, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko; – ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; – ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody i Dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory; – ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne i Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej; – Wytycznymi w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych w okresie programowania 2014 – 2020 oraz ubiegających się o współfinansowanie w okresie 2021 – 2027 z Funduszy UE, dotkniętych naruszeniem 2016/2046 w zakresie specustaw, dla których prowadzone jest postępowanie w sprawie 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryterium.</p>

		oceny oddziaływania na środowisko (Ares(2021)1432319 z 23.02.2021r.).	
16.	Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju, w tym zasadą „do no significant harm” (DNSH) – „nie czynić poważnych szkód”	<p>Ocenie podlega, czy projekt spełnia zasadę zrównoważonego rozwoju, o której mowa w art. 9 ust. 4 CPR¹. Wnioskodawca wykaże, że projekt jest zgodny z celami zrównoważonego rozwoju ONZ, Porozumienia Paryskiego oraz zasadą „nie czynić poważnych szkód”. W ramach prezentacji spełnienia przez projekt celów zrównoważonego rozwoju ONZ należy odnieść się do tych celów, które dotyczą danego rodzaju projektów. Należy przedstawić jak projekt wspiera działania respektujące standardy i priorytety klimatyczne UE.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>Weryfikowane będzie czy projekt jest zgodny z zasadą DNSH w rozumieniu art. 17 rozporządzenia (UE) nr 2020/852, to jest czy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. nie będzie prowadził do znaczących emisji gazów cieplarnianych 2. nie będzie prowadził do nasilenia niekorzystnych skutków na warunki klimatyczne oddziaływujące na miejsce realizacji projektu, ludność, przyrodę lub aktywa 3. nie będzie zagrażał dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód gruntowych lub dobremu stanowi środowiska wód morskich 4. nie będzie prowadził: <ul style="list-style-type: none"> – do znacznego zwiększenia wytwarzania, spalania lub unieszkodliwiania odpadów, z wyjątkiem spalania odpadów niebezpiecznych nienadających się do recyklingu – do nieefektywnego korzystania z zasobów naturalnych – do poważnych i długoterminowych szkód dla środowiska w kontekście gospodarki o obiegu zamkniętym <p>(powyższe należy rozumieć jako analizę projektu w kontekście przejścia na gospodarkę w obiegu zamkniętym,</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryterium.</p>

		<p>w tym zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ich ponownego użycia i recyklingu)</p> <p>5. nie doprowadzi do istotnego zwiększenia poziomu emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby</p> <p>6. nie będzie negatywnie wpływał na stan ekosystemów, siedlisk i gatunków</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione jeśli dla projektu potwierdzone zostanie, że wnosi on istotny wkład (pozytywny wpływ) na realizację co najmniej jednego z celów wskazanych w punktach 1-6 i nie ma negatywnego wpływu na pozostałe 5 celów.</p>	
17.	Odporność infrastruktury na zmiany klimatu	<p>Weryfikacja polega na ocenie czy projekt jest zgodny z art. 73 ust. 2 lit. j) CPR¹ tzn. czy inwestycja w infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej pięć lat przewidziana w ramach projektu jest odporna na zmiany klimatu. Weryfikacja przeprowadzana jest na podstawie uzasadnienia odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu przedstawionego we wniosku o dofinansowanie i załącznikach. Projekt jest zgodny z metodologią wynikającą z Wytycznych Komisji Europejskiej: ZAWIADOMIENIE KOMISJI Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021– 2027 (2021/C 373/01).</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/ Nie dotyczy).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w części dotyczącej spełniania kryterium.</p>
18.	Spełnienie warunków wsparcia projektów dotyczących gospodarowania wodami opadowymi	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>W ramach oceny spełniania kryterium weryfikowane będzie czy projekty dotyczące gospodarowania wodami opadowymi spełniają <u>łącznie</u> następujące warunki:</p> <p>a) są uwzględnione w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu - MPA (w przypadku miast, dla których tego typu</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/Nie dotyczy).</p>

¹ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

		<p>dokument jest obligatoryjny) lub w przypadku miast bez prawnego obowiązku posiadania MPA są realizowane w sposób zintegrowany, uwzględniający włączenie różnych interesariuszy (wybrane przy udziale społeczeństwa) lub muszą być realizowane na terenach, gdzie istnieje zagrożenie powodziowe (poza obszarami miast).</p> <p><u>Zintegrowany</u> oznacza odpowiadający kilku wyzwaniom związanym ze zmieniającym się klimatem, takim jak powódzie, fale upałów, utrata bioróżnorodności. Wskazuje to, że pojedynczy projekt powinien obejmować/integrować działania takie jak: zielona i niebieska infrastruktura, zarządzanie wodami opadowymi, retencja wód opadowych na miejscu, m.in. rozwiązania oparte na mikroretencjach, odseparowanie gruntu w miejscach publicznych itp. Zintegrowane podejście to także uwzględnienie potrzeb wszystkich interesariuszy obywateli, m.in. grup defaworyzowanych, osób starszych, dzieci, itp.</p> <p><u>Wybrane przy udziale społeczeństwa</u> oznacza, że beneficjenci projektów powinni włożyć wysiłek w zapewnienie udziału społecznego, np. poprzez poinformowanie społeczności lokalnej (np. kampanie informacyjno-promocyjne, spotkania z mieszkańcami i poinformowanie o planowanych do realizacji przedsięwzięciach), zebranie uwag od mieszkańców, zapewnienie uczestnictwa organizacji pozarządowych.</p> <p>Miasta bez prawnego obowiązku opracowania MPA mogą również realizować projekty wynikające z posiadanego miejskiego planu adaptacji;</p> <p>b) wykorzystują zieloną i niebieską infrastrukturę do zatrzymywania wody w miejscu upadku na terenach</p>	<p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
--	--	--	---

		<p>miejskich (nie na odpływie wody) oraz rozwiązania oparte na naturalnej mikro retencji;</p> <p>c) nie są związane z gospodarką ściekami komunalnymi.</p>	
19.	Wspieranie małej retencji	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>W ramach oceny spełniania kryterium weryfikowane będzie, czy w zakresie dotyczącym małej retencji główny nacisk położony jest na wspieranie małej retencji w ekosystemach oraz zlewniach elementarnych, w tym naturalnych ekosystemach na obszarach cennych przyrodniczo oraz przekształconych ekosystemach wykorzystywanych na potrzeby produkcji rolnej?</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/Nie dotyczy).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
20.	Wpływ na jednolite części wód	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>W ramach oceny spełniania kryterium weryfikowane będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Czy projekt nie powoduje nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód? - Czy projekt nie powoduje pogorszenia stanu lub potencjału jednolitych części wód? - Czy przedsięwzięcie jest zgodne z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej bez konieczności stosowania derogacji z tytułu art. 4 ust.7 (nie będą wspierane projekty, które powodują zastosowanie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej)? 	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Zaznaczenie odpowiedzi "Nie" w ramach jednego pytania, skutkuje niespełnieniem kryterium.</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
21.	Wpływ na obszary Natura 2000	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełniania kryterium weryfikowane będzie, czy projekt w zakresie budowy zbiorników retencyjnych nie ma znaczącego negatywnego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią NATURA 2000 chyba, że zachodzą przesłanki do odstępstw przewidzianych w dyrektywie siedliskowej.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie/Nie dotyczy).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>

22.	Brak wykluczonego zakresu prac	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium weryfikowane będzie, czy w projekcie nie przewidziano prac utrzymaniowych na rzekach i regulacji rzek.</p>	<p>Spełnienie kryterium jest konieczne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium zerojedynkowe (Tak/Nie).</p> <p>Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić projekt w zakresie dotyczącym spełniania kryterium.</p>
23.	Optymalizacja metod zagospodarowania wód opadowych	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będzie zastosowanie rozwiązań zagospodarowania wód opadowych, zgodnie z poniższą hierarchią:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. retencja w miejscu opadu – np. w nieckach terenowych, ogrodach deszczowych, zastosowanie zieleni retencyjnej; 2. retencja terenowa – suche zbiorniki lub parki retencyjne, naturalne mokradła, tereny zielone z przygotowaniem do okresowych podtopień jak ogrody deszczowe, płytkie muldy i niecki trawiaste, retencja w zieleni miejskiej, rozsączanie wód opadowych do gruntu (studnie chłonne, zbiorniki rozsączające, itp.); 3. retencja zbiornikowa – zbiorniki retencyjne otwarte z infiltracją i zielenią, stawy; 4. retencja zbiornikowa – zbiorniki retencyjne otwarte bez infiltracji i zieleni; 5. retencja zbiornikowa – zbiorniki retencyjne podziemne. <p>W ramach oceny kryterium można uzyskać następujące punkty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 pkt. – w projekcie nie przewidziano rozwiązań opisanych powyżej; • 2 pkt. – w projekcie przewidziano głównie rozwiązanie wymienione w punkcie 5 (ponad 50% wody będzie retencjonowana w ten sposób – na podstawie objętości retencjonowanej wody); 	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Kryterium brane pod uwagę przy wyliczeniu minimum punktowego 50%.</p> <p>KRYTERIUM ROZSTRZYGAJĄCE Kryterium rozstrzygające I stopnia. Pierwszeństwo będą miały projekty, które w najwyższym stopniu realizują wartości określone w ramach kryterium, tzn. jeśli więcej niż jeden projekt spełnił kryteria wyboru projektów i uzyskał tę samą ogólną liczbę punktów, wyższe miejsce na liście ocenionych projektów zajmuje ten, który uzyskał wyższą liczbę punktów w przedmiotowym kryterium.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • 4 pkt. – w projekcie przewidziano głównie rozwiązanie wymienione w punkcie 4 (ponad 50% wody będzie retencjonowana w ten sposób – na podstawie objętości retencjonowanej wody); • 6 pkt. – w projekcie przewidziano głównie rozwiązanie wymienione w punkcie 3 (ponad 50% wody będzie retencjonowana w ten sposób – na podstawie objętości retencjonowanej wody); • 8 pkt. – w projekcie przewidziano głównie rozwiązanie wymienione w punkcie 2 (ponad 50% wody będzie retencjonowana w ten sposób – na podstawie objętości retencjonowanej wody); • 10 pkt. – w projekcie przewidziano głównie rozwiązanie wymienione w punkcie 1 (ponad 50% wody będzie retencjonowana w ten sposób – na podstawie objętości retencjonowanej wody); <p>Punkty nie sumują się. Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 10 punktów.</p>	
24.	Sposób wykorzystania wód opadowych	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełnienia kryterium, weryfikowane będą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stopień ponownego wykorzystanie zretencjonowanych wód opadowych z terenu zlewni objętej projektem do: <ul style="list-style-type: none"> – zasilania fontann, zbiorników przeciwpożarowych, szaleatów; – chłodzenia lub zmywania powierzchni utwardzonych, w tym ulic, – utrzymania zieleni (rozprowadzania i podlewania zieleni, w tym przez systemy rozsączające). <p>Za wykorzystanie wód opadowych uznaje się również ich rozsączanie do gruntu lub zasilanie zbiorników ziemnych z zapewnioną infiltracją.</p>	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Kryterium brane pod uwagę przy wyliczeniu minimum punktowego 50%.</p> <p>KRYTERIUM ROZSTRZYGAJĄCE</p> <p>Kryterium ma charakter rozstrzygający II stopnia, tzn. w przypadku projektów o równej ogólnej liczbie punktów i równej liczbie punktów w kryterium rozstrzygającym I stopnia, wyższe miejsce na liście projektów ocenionych otrzymuje</p>

		<p>2) procentowy udział powierzchni terenu objętego projektem, z której wody opadowe zostaną zagospodarowane przy zastosowaniu metod naturalnych (nature based solutions) i zawierające komponenty zielono niebieskiej infrastruktury, wykorzystujących naturalną zdolność retencji, zagospodarowania, oczyszczania oraz odprowadzania ww. wód (np. rowy odwadniające w terenie podmokłym, muldy, zbiorniki odparowujące i sedymentacyjne). Dopuszczalne w tym zakresie są również rozwiązania seminaturalne bazujące na lub imitujące metody naturalne, w szczególności oparte na zasadach ekohydrologii obiekty hydrofitowe oczyszczania wód opadowych, strefy ekotonowe (przejściowe pomiędzy dwoma ekosystemami) przy brzegach cieków, zbiorników i stawów sedymentacyjnych, ogrody deszczowe, oraz zielone dachy i pasaże roślinne) w całkowitej powierzchni terenu objętego projektem.</p> <p>3) procentowy udział powierzchni terenu objętego projektem, którego przeznaczenie w przypadku likwidacji uszczelnionego lub zasklepionego gruntu (gruntu permanentnie pokrytego nieprzepuszczalnym sztucznym materiałem, np. asfaltem, betonem, itp.) zostanie zmienione na teren zieleni lub na którym zostanie zastosowane podłoże ażurowego wzmocnienia chłonne dla wody, np. żwirowe, z odprowadzeniem wody do zbiorników itp. w całkowitej powierzchni terenu objętego projektem.</p> <p>W ramach oceny kryterium można uzyskać następujące punkty w trzech zakresach:</p> <p>1) W zakresie zagospodarowania (wykorzystania) wód opadowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 pkt. – objętość wykorzystanych zretencjonowanych wód opadowych z terenu zlewni objętej projektem wynosi poniżej 15% całkowitej objętości zretencjonowanych wód 	<p>ten, który uzyskał wyższą liczbę punktów w przedmiotowym kryterium.</p>
--	--	---	--

		<p>opadowych lub projekt nie przewiduje takiego zakresu wsparcia, lub w projekcie przewidziano działania zmierzające do odwadniania terenów retencjonujących wodę, w tym terenów podmokłych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 pkt. – objętość wykorzystanych zretencjonowanych wód opadowych z terenu zlewni objętej projektem wynosi od 15 do 50% całkowitej objętości zretencjonowanych wód opadowych; • 4 pkt. – objętość wykorzystanych zretencjonowanych wód opadowych z terenu zlewni objętej projektem wynosi powyżej 50% całkowitej objętości zretencjonowanych wód opadowych; <p>2) W zakresie zastosowania metod naturalnych lub bazujących na naturalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 pkt. – powierzchnia terenu objętego projektem, z której wody opadowe zagospodarowano metodami naturalnymi lub bazującymi na naturalnych, wynosi poniżej 15% całkowitej powierzchni terenu objętego projektem lub projekt nie przewiduje takiego zakresu wsparcia, lub w projekcie przewidziano działania zmierzające do odwadniania terenów retencjonujących wodę, w tym terenów podmokłych; • 2 pkt. – powierzchnia terenu objętego projektem, z której wody opadowe zagospodarowano metodami naturalnymi lub bazującymi na naturalnych, wynosi od 15 do 50% całkowitej powierzchni terenu objętego projektem; • 4 pkt. – powierzchnia terenu objętego projektem, z której wody opadowe zagospodarowano metodami naturalnymi lub bazującymi na naturalnych, wynosi powyżej 50% całkowitej powierzchni terenu objętego projektem. <p>3) W zakresie likwidacji uszczelnienia lub zasklepienia gruntów:</p>	
--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> 0 pkt. – powierzchnia terenu objętego projektem, na którym nastąpi likwidacja uszczelnienia lub zasklepienia gruntów, wynosi poniżej 15% całkowitej powierzchni terenu objętego projektem lub projekt nie przewiduje takiego zakresu wsparcia, lub w projekcie przewidziano działania zmierzające do odwadniania terenów retencjonujących wodę, w tym terenów podmokłych; 1 pkt – powierzchnia terenu objętego projektem, na którym nastąpi likwidacja uszczelnienia lub zasklepienia gruntów, wynosi od 15 do 50% całkowitej powierzchni terenu objętego projektem; 2 pkt. – powierzchnia terenu objętego projektem, na którym nastąpi likwidacja uszczelnienia lub zasklepienia gruntów, wynosi powyżej 50% całkowitej powierzchni terenu objętego projektem. <p>Punkty sumują się. Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 10 punktów.</p>	
25.	Wielofunkcyjność zbiorników retencyjnych	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie, czy Wnioskodawca poza funkcją gromadzenia wody zaplanował, iż zbiorniki retencyjne będą pełnić również inne funkcje, tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przyrodnicze (zwiększające bioróżnorodność terenu objętego projektem), 2) dydaktyczne. <p>W ramach oceny kryterium można uzyskać następujące punkty:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 pkt. – gdy do 50% wody będzie retencjonowana w zbiornikach retencyjnych mających jedynie funkcję gromadzenia wody; 2 pkt – gdy ponad 50% wody będzie retencjonowana w zbiornikach retencyjnych mających funkcje gromadzenia wody i przyrodnicze; 	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Kryterium brane pod uwagę przy wyliczeniu minimum punktowego 50%.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> 2 pkt. – gdy ponad 50% wody będzie retencjonowana w zbiornikach retencyjnych mających funkcje gromadzenia wody i dydaktyczne. <p>Punkty sumują się. Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 4 punkty.</p>	
26.	Gotowość do realizacji	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie stopień przygotowania projektu do realizacji. Premiowane będą projekty gotowe do realizacji.</p> <p>W ramach oceny kryterium można uzyskać następujące punkty:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 pkt. – gdy brak gotowości; 2 pkt. – gdy projekt posiada pozwolenie na budowę /zgłoszenie robót budowlanych (o ile dotyczy). Punkty przyznawane są także w przypadku inwestycji, które zgodnie z obowiązującym prawem nie muszą uzyskać pozwolenia /zgłoszenia; 3 pkt. – gdy projekt ma ogłoszone postępowania przetargowe/upublicznione zaproszenie do składania ofert (w trybie konkurencyjnym). Punkty są przyznawane o ile wnioskodawca ogłosił postępowania przetargowe/upublicznił zaproszenie do składania ofert (w trybie konkurencyjnym) na cały zakres rzeczowy określony we wniosku. Ocena dokonywana jest na podstawie danych zawartych w Bazie Konkurencyjności/Biuletynie Zamówień Publicznych/ Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej; 4 pkt. – gdy projekt ma wybranego wykonawcę robót budowlanych lub/i ma wybranego dostawcę i jest gotowy do realizacji. Punkty są przyznawane o ile wnioskodawca dokonał wyboru wykonawców we wszystkich 	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Kryterium brane pod uwagę przy wyliczeniu minimum punktowego 50%.</p>

		<p>postępowaniach związanych z zakresem rzeczowym realizacji projektu określonym we wniosku.</p> <p>Punkty nie sumują się. Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 4 punkty.</p>	
27.	Zwiększenie powierzchni zielonych na obszarze projektu	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie zwiększenie procentowego udziału powierzchni projektowanej zieleni w całkowitej powierzchni obszaru projektu.</p> <p>W ramach oceny kryterium można uzyskać następujące punkty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 pkt. – poniżej 5% zwiększenia powierzchni projektowanej zieleni w całkowitej powierzchni obszaru projektu; • 1 pkt. – powyżej 5% do 50 % zwiększenia powierzchni projektowanej zieleni w całkowitej powierzchni obszaru projektu; • 2 pkt. – powyżej 50% zwiększenia powierzchni projektowanej zieleni w całkowitej powierzchni obszaru projektu. <p>Punkty nie sumują się. Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 2 punkty.</p>	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p>
28.	Działania edukacyjne	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników.</p> <p>W ramach oceny spełniania kryterium weryfikowane będzie czy w związku z realizacją projektu zaplanowano działania podnoszące świadomość społeczeństwa oraz działania edukacyjne, takie jak kampanie dot. projektu, tablice informacyjne, spotkania z mieszkańcami, ścieżki informacyjne.</p> <p>Działania podnoszące świadomość społeczeństwa oraz działania edukacyjne powinny być zaplanowane i zrealizowane w sposób umożliwiający dotarcie do różnych grup docelowych, w tym zróżnicowanych ze względu na przesłanki dyskryminacyjne. Przekaz</p>	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p>

		<p>informacyjny również powinien być dostosowany do potrzeb różnych grup społecznych</p> <p>W ramach oceny kryterium można uzyskać następujące punkty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 pkt. – w ramach projektu nie zaplanowano działań podnoszących świadomość społeczeństwa ani działań edukacyjnych lub brak informacji w zakresie spełnienia kryterium; • 2 pkt. – zaplanowano działania podnoszące świadomość społeczeństwa oraz edukacyjne, takie jak kampanie dotyczące projektu, tablice informacyjne, spotkania z mieszkańcami, ścieżki informacyjne (nie dotyczy konsultacji społecznych projektu wymaganych w przypadku braku MPA lub realizowanych na etapie opracowania MPA), w tym uwzględniające kanały komunikacyjne i przekaz dostosowany do różnych grup docelowych, w tym grup zróżnicowanych ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, orientację seksualną i tożsamość płciową oraz rasę, pochodzenie etniczne, religię i światopogląd. <p>Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 2 punkty.</p>	
29.	<p>Zgodność z zasadą horyzontalną FEWiM – Zielona transformacja</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>W ramach kryterium można przyznać następujące punkty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 pkt. – w wyniku analizy DNSH projektu wykazano pozytywny wpływ na jeden cel środowiskowy, • 2 pkt. - w wyniku analizy DNSH projektu wykazano pozytywny wpływ na więcej niż jeden cel środowiskowy. <p>Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 2 punkty.</p>	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p>
30.	<p>Komplementarność projektu</p>	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p>	<p>Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie</p>

		<p>Punkty przyznawane będą na podstawie danych zawartych w dokumentacji projektowej.</p> <p>Weryfikowana będzie komplementarność projektu z innymi przedsięwzięciami już zrealizowanymi, w trakcie realizacji lub wybranymi do realizacji i współfinansowanymi ze środków zagranicznych i polskich m.in. funduszy europejskich (w tym programów Interreg), kontraktów wojewódzkich, dotacji celowych itp. od 2014 roku. Premiowane będą również projekty realizowane w partnerstwach i innych formach współpracy (na mocy: porozumień, umów), a także projekty kompleksowe.</p> <p>W ramach kryterium można przyznać następujące punkty:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 0 pkt. – projekt nie wykazuje komplementarności i nie jest realizowany w żadnej formie współpracy, • 1 pkt – projekt jest realizowany w partnerstwie lub innej formie współpracy, • 1 pkt - projekt bezpośrednio wykorzystuje produkty bądź rezultaty innego projektu, • 1 pkt – projekt pełni łącznie z innymi projektami tę samą funkcję, dzięki czemu w pełni wykorzystywane są możliwości istniejącej infrastruktury, • 1 pkt - projekt łącznie z innymi projektami jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników, • 1 pkt – Wnioskodawca i/lub partnerzy (jeśli dotyczy) zrealizowali przynajmniej jeden podobny projekt lub przedsięwzięcie współfinansowane ze środków europejskich od roku 2014. <p>Punkty sumują się. Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 5 punktów.</p>	0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).
31.	Realizacja projektu na terenie powiatów pogranicza	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>Punkty przyznawane będą za obszar realizacji projektu.</p> <p>W ramach kryterium można przyznać następujące punkty:</p>	Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).

		<ul style="list-style-type: none"> 0 pkt. – projekt nie jest realizowany w żadnym z powiatów leżących wzdłuż granicy z Federacją Rosyjską², 2 pkt – projekt jest realizowany na terenie co najmniej jednego z powiatów leżących wzdłuż granicy z Federacją Rosyjską. <p>Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 2 punkty.</p>	
32.	Obszary strategicznej interwencji	<p>Ocena spełnienia kryterium dokonywana będzie na podstawie dokumentacji projektowej.</p> <p>Za realizację projektu, na każdym z poniżej wymienionych obszarów strategicznej interwencji projekt otrzymuje dodatkowo 1 pkt:</p> <ul style="list-style-type: none"> OSI – Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze³, OSI – Obszary zagrożone trwałą marginalizacją⁴. <p>Punkty sumują się. Za spełnienie tego kryterium projekt może otrzymać maksymalnie 2 punkty.</p>	Spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).
Maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania ze wszystkich kryteriów punktowych.		43 punktów	
Maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania z kryteriów branych pod uwagę przy wyliczeniu minimum punktowego 50%.		28 punktów	
Minimalna liczba punktów konieczna do uzyskania z kryteriów branych pod uwagę przy wyliczeniu minimum punktowego 50%.		14 punktów	

² Powiaty przygraniczne to: braniewski, bartoszycki, kętrzyński, węgorzewski, gołdapski.

³ Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze w województwie warmińsko-mazurskim (w porządku alfabetycznym): Bartoszyce, Braniewo, Działdowo, Elbląg, Elk, Giżycko, Iława, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński, Mrągowo, Olecko, Ostróda, Pisz, Szczytno.

⁴ Obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie warmińsko-mazurskim (gminy w porządku alfabetycznym): Banie Mazurskie, Barciany, Bartoszyce, Biała Piska, Biskupiec, Bisztynek, Braniewo, Budry, Dąbrówno, Dubeninki, Działdowo, Dźwierzuty, Godkowo, Górowo Iławskie, Grodziczno, Grunwald, Janowiec Kościelny, Janowo, Jeziorany, Kalinowo, Kętrzyn, Kisielice, Kiwity, Kolno, Korsze, Kowale Oleckie, Kozłowo, Lelkowo, Lidzbark, Lubawa, Lubomino, Małdyty, Markusy, Mikołajki, Miłakowo, Miłki, Młynary, Nowe Miasto Lubawskie, Orneta, Orzysz, Piecki, Pieniężno, Płoskinia, Płośnica, Pozezdrze, Prostki, Reszel, Rozogi, Ruciane-Nida, Rybno, Rychliki, Ryn, Sępole, Sorkwity, Srokowo, Stare Juchy, Susz, Świątki, Świątajno, Tolkmicko, Wielbark, Wieliczki, Wilczęta, Wydmyny, Zalewo.